

української правозастосовної практики адміністративних судів до європейського рівня, доцільність посилання на рішення ЄСПЛ у судовій практиці є очевидною.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України : офіц. текст прийнятий на 5 сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із зм. і доп.). К. : Парламентське видавництво, 2002. 72 с.
2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV : із змінами та доп. станом на 2 грудня 2012 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2006. № 30. – Ст. 260.
3. Ісмайлов К. Ю. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на систему джерел права України / К. Ю. Ісмайлов // *Держава і право*. 2011. Вип. 51. С. 75–80.
4. Ільков В. Джерела права в адміністративному судочинстві України : Дніпро, 2017. 36 с
5. Ільков В. Система джерел в адміністративному судочинстві. *Науковий вісник ДДУВС*, 2017.

Міцкевич Вікторія Олексіївна
студентка Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
Кузьміна Ірина Сергіївна,
викладач Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Реалізація права звернення громадян є актуальною проблемою сьогодення. Усе більше громадян борються та відстоюють свої права та інтереси надані нам Конституцією України.

Такий процес полягає у забезпеченні взаємозв'язку громадян з органами державної влади, оскільки надає можливість простеження стану справ, як в цілому в державі, так і в окремому регіоні чи галузі. Система звернень громадян на даний час потребує модернізації та реформування, що необхідно для переходу на більш високий міждержавний рівень.

Метою подальшого розвитку і оновлення системи звернень громадян є покращення взаємовідношення між громадянами і державою, відновлення відчуття захищеності та відповідного підвищення рівня професіоналізму органів держави. На сьогодні рівень довіри громадян до державних органів, на превеликий жаль, достатньо низький. Швидке реагування на звернення та вчасне виявлення проблеми дозволить уникнути багатьох конфліктних ситуацій. Звернення громадян до органу влади здійснюється у формі прохання, претензії чи скарг, в яких описують суть проблеми.

Існує низка правових актів, що регулюють реалізацію права звернення

громадян. А саме у статті 40 Конституції України зазначено, що «усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк» [1]. Основним нормативним актом є Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року [2].

У сучасній літературі міститься велика кількість визначень поняття «звернення громадян». Так, наприклад, в Юридичній енциклопедії поняття «звернення громадян» трактується як «особисті або групові (колективні) звернення громадян до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, до засобів масової інформації та посад, осіб» [4, с. 42].

Сурен Авак'ян, розглядаючи право на звернення як одне з основних публічно-політичних прав і свобод, характеризує види звернень, зовсім не пропонуючи загальної дефініції «звернення» вказавши лише, що право на звернення «слугує засобом впливу громадян на діяльність органів державної влади та місцевого самоуправління, а в багатьох випадках – також і на інститути громадянського суспільства» [5, с. 72].

Відносно новим етапом розвитку питання про звернення громадян є зміни прийняті Верховною Радою від 2 липня 2015 року: до ст.5 Закону України «Про звернення громадян» у якій встановлено, що особливою формою колективного звернення громадян до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів та органів місцевого самоврядування є електронна петиція, та доповнено II Розділ Закону ст. 23-1, де регламентовано порядок подання та розгляду електронних петицій [3].

На сьогодні електронні петиції активно використовуються в багатьох високорозвинених країнах Європи та Сполучених Штатів. Такий вид звернення громадян значно спрощує процедуру подання звернення та, як просліджується з практики, є більш ефективним та довірливим серед населення. Однак в Україні інформаційне суспільство вимагає вдосконалення методів і форм здійснення безпосередньої форми демократії, оскільки електронна петиція досі залишається новелою для українського суспільства.

Закріплення електронної петиції у міжнародних документах дозволяє визначити її як важливий інструмент електронної демократії сьогодення. Зокрема, Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи щодо електронної демократії від 18 лютого 2009 року визначає електронну петицію як «електронне подання протесту чи рекомендації демократичному інституту: громадяни підписують петицію та можуть брати участь у дискусії з цього питання, вказавши свої імена та адреси онлайн» [6, с. 3].

Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи зазначає, що «електронні петиції сприяють донесенню інформації до парламенту та інших демократичних інститутів, її обговоренню й обмірковуванню серед громадян. Для

того, аби створити довіру до електронних петицій, парламент чи інший орган публічної влади має приділяти належну увагу висловленим думкам і забезпечити обґрунтований зворотний зв'язок із заявниками щодо прийнятих рішень» [7, с. 92].

Отже, інститут звернення громадян є ефективним засобом впливу на державні органи, дієвим засобом захисту прав та законних інтересів громадян. Однак на даний час результативність звернень залишається низькою. Механізм звернення потребує подальшого розвитку та вдосконалення в Україні.

Формування нового інструменту спілкування громадян з органами публічної адміністрації, оперативне реагування на зміни та виклики у суспільстві, електронна демократія суспільства – це залишається головною метою сьогодення.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР, *Відомості Верховної Ради України*, 1996.
2. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР, *Офіційний вісник України*, 1996.
3. Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції від 2 липня 2015 р. № 577-VIII, *Голос України*, 2015.
4. Шемшученко Ю.С. *Юридична енциклопедія*, 1998, 42 с.
5. Стародубцев А.А. право на звернення як одне з основних публічно-політичних прав і свобод. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. № 23, Харків: Право, 2017, 76 с.
6. Колесников О. Електронні петиції у системі місцевої демократії: досвід обласних центрів України, 2016, 3 с.
7. Решота В.В. Електронна петиція як новий інструмент звернення громадян до органів публічної адміністрації: *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2016, 92 с.
8. Дячок Т.О. Звернення громадян – шлях до вирішення гострих суспільно значущих проблем. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2013. № 1. С. 148-149.